

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
Kiadó: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
Szerkesztőség és Kiadóiroda: FIAK-UTCA 8.

Huszonötezer magyar

Debrecen, december 27.

Ököltbe szorított kézzel, keserű érzéssel halljuk, olvassuk mindennap telhetetlenül éhes szomszédaink újabb térfoglalását. Kesergünk, fájlaljuk az igazságtalanságokat, a mellyel keresztül gázolnak írott szerződésen, jogon, igazságon. De csak kesergünk. Egyebet nem teszünk. Vagy legalább is eddig nem tettünk. Most azután a vágmenti magyarok megmutatták, hogy mást is tudunk, mint tűrni, mint fogcsikorgatással hallgatni és szót fogadni, vagy legfőlegbb tiltakozni. A felvidék magyarjai már kimondták, hogy nem tűrnek tovább a cseh garázdálkodást, hanem fegyverre kelnek és úgy tanítják meg a mohó ellenséget arra, hogy ne bántsát a másót.

Hát hiszen tetter alig kerül a sor. Itt van az entente a francia kirendeltség képviselőjében. Az majd igazat ad a cseheknek s a vágmenti 25000 magyarnak bizony át kell majd adni a fegyvert s nem szabad kiverni az országrabló idegent.

De egyre mégis jó ez a felbuzdulás. Arra, hogy példát vegyünk róla. Legyen bennünk is egy kis akarás. Legyen különösen a polgári osztály csöndes vizekhez szokott embereiben is, akikben egyszer már igazán föl kellene, hogy buzduljon a vér, hogy akarja magát megvédeni.

És még egyre jó. Arra, hogy lássák az ellenségeink, lássa az entente, hogy nem meghunyászkodás a hallgatásunk. A némaság alatt már zug a kitörni akaró kiáltás. A türés már kezd elérkezni a határig; a pohár kezd csordulni tele lenni és a kicsorduló csöppet könnyen tengerré dagaszthatja a szenvedések fájdaíma. És mi lesz akkor, ha mindnyájunkban föllángol a keserűségekkel szított érzés és azt mondja a még meglevő pár millió magyar: Ha már pusztulni kell, pusztuljunk hát úgy el, hogy még egyszer szétlünk azok közt, akik hántanak.

Nem fogjuk ezt tenni az bizonyos, mert még mindig hisszük, hogy van igazság. Ez igazságon állottunk minden létfentartó küzdelemünkben. Nem léptünk le arról soha és most is még mindig abban bizunk, hogy ez igazságos elég nagy és elég erős alap. De ha nem volna az, úgy csatlakozunk a vágmenti magyarokhoz.

Fegyveresen védi meg a magyar lakosság a Felvidéket

25,000 magyar fegyverkezett föl a cseh betörő bandák ellen

Érsekújvár, december 27. A Vág melletti és a Zsitva-völgyi szinmagyar községek lakosai elhatározták, hogy minden körülmények között megakadályozzák a cseh irreguláris bandák betörését. A lakosság nem tűr tovább a garázdálkodást és Érsekújvárra gyűlést hívott egybe, amelyen elhatározták, hogy az irreguláris betörő csapatok ellen fegyveresen fognak kiüzdeni. A falvak népe löven ellátta magát fegyverrel. Tardoskedden 500 löny fegyveres csapat elhatározta, hogy Nyitrát megtisztítja a csehektől. A Felvidék annyira szervezkedett, hogy egy 25,000 löny csapat készül az ellenállásra. A pozsonymegyei Nagymánvéd lakosai már szembeszállottak a csehekkel, akiket Galánta felé szorítottak vissza. Pozsonyban is megindult a mozgalom a fegyveres ellenállásra.

Az idegen csapatok inváziója

A hadügyminisztérium sajtóosztálya közli az ország területén álló idegen haderők helyzetéről:

A határvidékekről újabb jelentés nem érkezett.

A szerbek megszállták a vend Belatinc községet.

A csehek újév után akarnak bevonnini Pozsonyba

Bécs, december 27. A Fremdenblatt jelenté, hogy a cseh-szlovák csapatok főparancsnoksága értesítette a pozsonyi hatóságokat, hogy január 1-én megszállják Pozsonyt. A főparancsnok neves polgárokból tiszokat követel.

Lévához közelednek a csehek

Budapest, december 27. Karácsony első napján a csehek a nyitramegyei Zsarnócára nyomultakbe és most már Lévához közelednek. A városban minden órára váriák a megszállást.

A románok további előnyomlása

Budapest, december 27. A románok tovább folytatják előnyomlásukat. A két karácsonyi ünnepen megszállták a marosújvári, nagyenyedi, alovnicei, kisenyedi, balászfalvi és tövisi jársáokat. Ezenkívül bevomultak Vizaknára, Gyulafehérvárra és Nagyenyedre.

Románok gyűlése Párisban

Hága, december 27. Az erdélyi, a bánási és bukovinai románoknak nemzeti bizottságai hétfőn Párisban Iliescu román tábornok elnökelete alatt ülést tartottak, amelyen a románoknak a szabadságjogai és függetlensége mellett foglaltak állást.

A románok lefoglaltak egy vaszállítmányt

Nagyszében, december 27. A vajdahunyadi román nemzeti tanács 40 waggon nyers vasat foglalt le, amely Weisz Maniréd gyárába indítottak utnak a bányákból.

Take Jonescu Bukarestben

Bukarest, december 27. Take Jonescu ma Párisból Bukarestbe érkezett.

A szerb megszállás

Nagykanizsa, december 27. A Csáktornyát megszálló jugoszláv csapatok parancsnoka közölte Nagykanizsa polgármesterével, hogy ha szerb reguláris csapatok akarnak megszállani Nagykanizsa városát, ne fejtsen ki ellenállást. Ez azonban még nem jelenti azt, mintha a szerbeknek valóban szándékuk volna Nagykanizsát megszállani.

Szeged, december 27. A múlt héten megszállott Nagylakról, mivel ott rend és nyugalom uralkodik, az illetékes szerb parancsnok visszarendelte a szerb katonaságot, amely ki is vonult már Nagylakról.

Belgrád lesz Jugoszlávia fővárosa

Zágráb, december 27. Sándor szerb trónörökös, aki Jugoszláviában a régens kormányzó szerepét tölti be, a legközelebbi napokban deklarációt intéz Jugoszlávia népéhez, melyben Belgrádot az ország fővárosává emeli és ide hívja össze az alkotmányozó nemzetgyűlést. A nemzetgyűlés a jövő hónap vége felé kezd meg ülésezését és ezen határoznak az államforma felől. A Bánska, a Bánát és a szerbek által megszállott többi területek nem küldenek a nemzetgyűlésre képviselőket. A deklaráció világosan ki fogja mon-

URANIA szombat Vasárnap December 28-29. Aphrodite szociális regény 6 felvonásban Főszereplők: Göth Annie Körney Albert

APOLLO szombat Vasárnap December 28-29. Erődy Sándor drámája

A kétlelkű asszony 4 felvonásban. Főszereplők: ELGA BECK.

FR Előadások 5-től 7-ig és 8-tól 10-ig.

Arélszínház minden szomban 3, fél 5 és 8 órakor.

dani, hogy a Bácska és a Bánát nem bírhat-
nak önálló képvisellel mindaddig, *míg a bé-
kekonzferencia nem dönt sorsuk fölött.*

Entente-bizottság állapítja meg a határokat

Zürich, december 27. A „Neue Züri-
cher Nachrichten“ jelent: Hír szerint az an-
gol és a francia kormánykörökben az a szán-
dék tapasztalható, hogy a volt osztrák-ma-
gyar monarchia új állama között felmerült
vítás kérdéseire a helyszínére bi-
zottságot küldjenek ki azzal a feladattal, hogy
a határokat úgy állapítsák meg, hogy belát-
ható időn belül újabb konfliktus ne törhes-
sen ki.

A kormányválság még nincs megoldva

A hadügyi és közoktatásiügyi tárca betöltése

Budapest, december 27.

Károlyi Mihály miniszterelnök ma érke-
zett vissza Csurgóról és már is intézkedett,
hogy a kormány tagjai holnap, szombaton
este tanácskozássra üljenek össze. A konferen-
cián arról lesz szó, hogy *kivel töltsék be a
hadügyminiszteri és a közoktatásiügyi minisz-
teri állásokat.*

A kormány a hadügyminiszteri tárcát
Vass János dr. közlelmezési államtitkárnak
ajánlotta föl, de a kultusz-tárcára még nincs
alkalmas jelölt.

A választások

A függetlenségi pártban élénken tárgyal-
ták a most elrendelendő választásokat, ame-
lyekről egyes népes csoportokban az a fölfő-
gás alakult ki, hogy azok a legnagyobb vesze-
delmet hoznák az országra. Nincs meg ugyan
is az eszköz és mód arra, hogyan lehetne
csak magyar nemzeti képviselőket választani
és küldeni a magyar nemzetgyűlésbe, mert a
román, szerb és szlovák képviselők száma
esetleg még a háromszázat is meghaladná.
Ez a többség pedig alkotmányos közjogi for-
mák között határozhatná el Magyarország
földarabolását és ekkor maga a békekongres-
szus vághatná a magyarság szemébe, hogy
mit akar Magyarország, amikor saját szu-
verén testülete határozta el a földarabolást.

Kalmár Antal dr. indítványozta is a párt-
ban, hogy a párt minden reijével ellenezze a
választások megtartását.

Szobakerült még az is, miként lehetne
Károlyi Mihályt a pártküzdelmekből kivonni
és mint intakt államférfit köztársasági elnöki
minőségben a jövőben Magyarország számára
megtartani.

Hír szerint mindkét ügyben már a legkö-
zelebb döntené fog a párt.

Szakadás a Károlyi-pártban?

Politikai körökben élénken tárgyalják a
Károlyi-pártban észlelhető ellentéteket, ame-
lyekről azt mondják, hogy legközelebb már
szakadásra vezet. A jobb és balszárny áll egy-
mással szemben. A jobbszárnyon, amelynek
vezére a kormányból kilépett Lovászy Már-
ton, ott vannak Bartha Albert volt hadügyi-
miniszter, Ábrahám Dezső, Friedrich István ál-
lamtitkárok, Batthyány Tivadar és Eszterházy
Mihály, aki most tért haza svájci utjáról. A
jobbszárny szerint az entente ridegsége és en-
gesztelhetetlensége arra vezethető vissza,

hogy ellenszenvvel viseltetnek a Magyaror-
szágon túlsúlyra került szociálista kormány-
zat iránt.

A balszárnyon Károlyi Mihály miniszter-
elnök személyes hívei vannak.

Az ellentétek kirobbanását a holnap este
6 órára összehívott pártgyűlésen és ezt kö-
vető pártértekezleten várják, ahol a földreform
mot vitatják meg.

Ma este rendkívül élénk volt az élet a Ká-
rolyi-pártban. Megjelent Lovászy Márton is.
A két párt, a polgári párt és a szociálista párt,
illetve a Lovászy- és a Károlyi-párt hevesen
kapacitálta egymást a esatlakozásra. A Lo-
vászy-párt azzal érvelt, hogy a *szociálisták
valóságban a bolsevikizmus felé hajlanak.* A
másik párt azt vitatta, hogy ha Károlyit, aki
a szociálistákkal tart, elejtik, tiszta örültség
volna, mert Károlyi neve az a zászló, amely-
hez a polgárság és a szociálisták is igazod-
nak. Ha pedig a szociálistákat kibuktatják a
kormányból, akiknek pedig a katonaság áll
rendelkezésére, akkor itt *bolsevik anarchia
lesz urrá.*

A pártban rendkívül nagy érdeklődéssel
néznek a vasárnapi választógyűlés elé.

A bölcsek,

a mindég utólag okosak, a kávéházi törzsasz-
tal politikusai, ismét hallatják szavukat. Azt
kiabálják mostuton-utfélen: hogy nem jól
esimáltuk, nem így kellett volna eztesimálni!
Igy Tisza István is megeimálta volna.

Ugyan, tisztelt uraim, álljanak csak
meg egy szóra! Nem jól esimáltuk ugy-e? Hát
igen tisztelt uraim, hol voltak Önök, amikor
esimáltuk? Nem voltak-e itt Önök is ebben az
országban? Hát ki hallotta az Önök szavát?
Vagy ugy, akkor Önök nem is szólhattak,
mert Önöknek mindég csak utólag jönni meg
a hangjuk. Persze, persze! Hát akkor nézzük
csak: hogyan és mit is kellett volna hát esi-
málni? — mert hiszen ma már ugy-e tisztán
látjuk a dolgokat és könnyen megállapíthatjuk.

Voltaképpen azt kellett volna esimálni, amit
a csehek esimáltak. Mert azok, ugy-e jól esi-
máltak, első perctől fogva jól esimáltak. Ha mi
is így esimáltuk volna, talán háboru sem lett
volna, sőt — egészen biztosan nem lett volna
és sok mindenünk megmaradt volna, ami után
most a szívünk vérzik.

De kérdem szeretettel: hol lett volna, az
az ember széles ez országban, aki ezt meg-
esimálta volna? Nem-e megkövezték volna? —
Nem-e mindnyájan együtt énekeljük a „Meg-
állj, megállj kutya Szerbia!”

De ha már rekrimínálunk: hát rekrimí-
nálunk! Menjünk csak még hátrább, ugy né-
hány évüzeddel hátrább. Látják már, hogy
mit esimáltak rosszul? Nem? Hát megmon-
domó *1867-et esimáltak meg rosszul.*

Pardon, ne értsenek félre, nem az volt
rosszul, hogy megesimáltak, nem, az jól volt,
hanem azt volt rossz, *ahogyan esimáltak!* —
Az volt benne rossz, ami akkor legjobbnak lát-
szott benne: az, hogy Magyarország esimálta
meg a kiegyezést Auszriával. Hej, ha akkor
a *kontöderült Magyarország* esimálta volna
meg, milyen másként alakult volna akkor a
vikigörténelem! Meltóztatnak már érteni
ugy-e?

De hát létezett-e akkor magyar ember, aki
ezt meg merete volna esimálni — mindegy, kor-
mánpárti-e vagy ellenzéki? Ellenzéki? hát
emlékeznek-e még, hogy kik voltak akkor az
ellenzék?

Ugy-e tisztelt uraim, hogy az utólag oko-
sak sem mindég a legokosabbak!

Mert hiszen nem is itt van a hiba, hanem
abban, hogy minden idők eseményét nem a
későbbi idők horizontjáról kell megítélni, ha-
nem az akkori időkéről, mert különben ugy
járunk, mint az az ember, aki karácsonykor
olvassa el a kánikulabeli újságokat és azon
esodálkozik, hogy odakint nem szálmakalap-
ban járnak az emberek, hanem téli bekecsben.
Dr.

A szerb tiszték a magyar himnuszt játszották

Az aradi konfliktus szerbek és románok közt

Röviden megemlékeztünk már arról az
incidensről, amely most a románok által meg-
szállandó Aradon történt, amikor szerb tisz-
tek egy kávéházban a magyar himnuszt ját-
sították. Az érdekes esetről most aradi tudó-
sítónk a következőket jelenti:

A Központi-kávéházban, melynek fehér
asztalai mellett mindmáig gondtalanul étke-
zett és mulatott az Aradon átvonuló, össze-
sereglett nemzetközi társaság, esténként egy-
két órát rendszerint ott töltöttek az átvonuló
és lefegyverzett német tiszték s különböző
asztaloknál szétszórta, békésen megtértek
egymás mellett a szerb katona, a román gár-
dista és az elbusult magyar közönség. Teg-
nap azonban két román tiszt provokatív ma-
gotartása kellemetlen és izgalmas jelenetet
rögtönzött.

Egyik asztal mellett vidám társaság mu-
latott. Hölgyek, fiatal tiszték, kik között a
szerb királyi hadsereg egyik főhadnagya lát-
ható gyönyörűséggel hallgatta a cigány hege-
dőléről felhangzó szép magyar nótákat. A tár-
saságban volt T. M. kapitány, aki szerb szár-
mazásu ugyan, de aradi fiú s a magyarok
iránt érzett szeretetéről közismert. — Ugyan-
csak itt mulatott a kapitány fivére, P. S. tü-
zérőhadnagya s a vidám mulatság közben a
szerb királyi főhadnagya kifejezte előttük azt
a kívánságát, hogy szeretné hallani a ma-
gyar nemzeti himnuszt.

T. M. kapitány odaintette a cigányt:

Huzd el a himnuszt!

A cigány boldogan intett a bandának s a
hurokon felzendült: — Isten áldd meg a ma-
gyart! . . .

A szerb királyi tiszt az első taktusnál
felpattant a helyéről tisztelegve, követte az
egész asztaltársaság, majd a kávéház egész
közönsége, melynek egy része szívből éne-
kelte: — Hozz reá vig esztendő!

Kellemetlenül hatott azonban mindenkire,
hogy a himnuszt éneklése közben egy főhad-
nagy és egy hadnagya ilve maradt. A maga-
tartás felbőszítette a kávéház közönségét s a
jelenvolt németek és szerbek ép ugy megbot-
ránkozásuknak adtak kifejezést, mint a meg-
sértett magyarok.

Egy zászlós meg a himnuszt közben oda-
ment a román nemzetiségű tiszték asztalához
s figyelmeztette őket:

Tisztelettel jelentem főhadnagya urnak,
hogy ez a magyar himnuszt. A főhadnagya
urék bizonyára nem tudták ezt, azért báfor-
kodni megemlíteni s felkeresni, hogy szíves-
kedjenek felállni.

A román tiszték elfordították fejükét és
nem állottak fel. Erre aztán kitört a botrány.
Tiszték és civilek rohantak a két tiszt asztala
felé s bizonyára súlyos tettlegességek történ-
tek, ha a két ember nem fut el a felingerült
tömeg elől. Az egyik kifutott a nyári kert-
helyiségbe s ott átvette magát a kerítésen
s eltűnt a homályos Salac-utcán, a másik fel-
menekült a szállodába.

A tömeg, mely ekkorára már hatalmasra
dagadt, elszántan várta a kiűritett kávéház
ajtaja előtt a román tisztéket, természetesen
hiába. Vid a Vilmos rendőrfelügyelő ugyanis

megvár-
reste fő-
tette, m-
szállított
ségébe,
díg, míg
lépett a

Ann-
el: — M-
ki velünk

Oriá-
tömeg v-
nem gvé-
Merci bi-

Mind-
melyet a
szemben
ilyen mó-
a román
torolni es-

OOOO

An-
meg I

Vilmos

Ezer-

veszélye
Magyaro-
fájdalmas
nek tragi-
gyatva, b-
yve, egy-
magyarsá-
lyet ellen-
dult népel-
ha jogos-
ket is áll-
szer biene-
már letim-
nyil téved-
biindt az-
most ezen
mennyire
csak a há-
megértést
viselői ide-
az ki fog
mozott ez
mostani sz-

1868-
szólv törv-
használati
nyert szab-
sohasem h-
radt a De-
sok liberál-
ság 13 vez-
tőle, hogy

A 13 roma-
esimáltak,
román nép-
resztül hiál-
végrehajtas

1913-b-

zeti komité-
lások és a
1868. évi
vánták. Tis-
nált fel nek-
hogy áruló
ha elfogad-
közösítették
sait, akik e-
tásának és
tával.

A vilá-
román kér-
az osztrák-
gyűlésre ab-
románság
entente érd-
tációnak na-
matás. 19
megkísérelt-
sék és kere-
zettel. Oly

megvárta, míg a tömeg széteszik s akkor ke-
reste föl a szállodában rejtőző, kocsi-
tette, majd tiszték őrizetére bízta, akik be-
szállították a román komité hivatalos helyi-
ségébe. A tömeg pedig nem mozdult mindad-
dig, míg ugyancsak Vida felügyelővel ki nem
lépett a kávéházból a szimpatikus szerb tiszt.

Amint kiléptek, Vida harsányan kiáltotta
el: — Magyarok! ez az a szerb főhadnagy, a
ki velünk együtt énekelte a magyar himnusz!

Oriási éljenzés, zsiyíozás hangzott el s a
tömeg vállaira emelte a derék katonát, aki
nem győzte eléggé köszönni a figyelmet: —
Merci bien! Merci bien!

Mindenesetre kár, hogy azt a jó viszonyt,
melyet a magyarság ma minden nemzettel
szemben szívőből ápol, felelőtlen személyek
ilyen módon sértik és rontják. Hisszük, hogy
a román tiszték felettes hatósága meg fogja
torolni ezt a tapintatlan eljárást.

Amikor még Erdélyt meg lehetett volna menteni

Vilmos császár 1915-ben megakadályozta
a román autonómiát

Ezeréves fennállása óta az összeomlás
veszélye coha nem fenyegette olyan közelről
Magyarországot, mint a mostani nehéz és
fájdalmas napokban. A lét és nemlét kérdése-
nek tragikus óráiban társtalannul, magára ha-
gyatva, barátok nélkül, ellenségektől körül-
véve, egyedül áll szegény, szomorú sziget: a
magyarság. Testvéri megértés és szeretet he-
lyet ellenszenvvel gondolnak rák a felszaba-
dult népek, szomszédaink. És így nemesoda,
ha jogos igényeiken kívül túlzott követelése-
ket is állítanak velünk szemben. A régi rend-
szer büne ez, az elnyomatást hirdető, most
már letűnt rendszeré, amelynek minden ször-
nyű tévedését, tudatlanságát, rosszakaratát,
bünetét az ifjú magyar népköztársaságnak kell
most ezerszeresen megfizetni. Pedig, hogy
mennyire másként alakult volna a helyzet, ha
csak a háboru alatt is több jóakaratot, több
megértést mutattak volna a régi hatalom kép-
viselői idegen nyelvű testvéreinkkel szemben,
az ki fog tűnni az alábbiakból. Bünt büntre hal-
mozott ez a gyűlöletes uralom, amelynek
mostani százanandó sorsunkat köszönhetjük.

1868-ban hozták meg a nemzetiségekről
szóló törvényt, amelyben a nemzetiségek nyelv
használati joga, iskoláztatása közigazgatása
nyert szabályozást. Ezt a törvényt azonban
sohasem hajtották végre és írott malaszt ma-
radt a Deák Ferenc szellemében megalkotott
sok liberális rendelkezés, 1894-ben a román-
ság 13 vezetőfőria a király elé járult és kérte
tőle, hogy rendelje el a törvény végrehajtását.
A 13 román politikus bezáraták, mártirokat
csináltak, ahelyett, hogy teljesítették volna a
román nép jogos kívánságát. Évtizedeken ke-
resztül hiába sürgették a románok a törvény
végrehajtását.

1913-ban Tisza István és a román nem-
zeti komité között újból megindultak a tárgya-
lások és a románság képviselői ismét csak az
1868. évi 44-ik törvények végrehajtását ki-
vánták. Tisza helyett főispáni állásokat ki-
nált fel nekik. De a románság vezetői tudták,
hogy árulóknak tekintenő őket a román nép,
ha elfogadnák az ajánlatot, mint haogyan ki-
közösítették magukból Mangra Vazul és tár-
sait, akik engedtek a kormányhatalom esabi-
tásának és nem törődtek a nép igazi akara-
tával.

A világháboru ismét előtérbe helyezte a
román kérdés megoldását. Romániának az
az osztrák-magyar monarchia ellen érzett
gyűlölete abból fakadt, hogy a magyarországi
románság elnyomatásról panaszkodott. Az
enteinte érdekében Romániában folytatott agi-
tációnak nagyszerű forrása volt ez az elnyo-
matás. 1915-ben a magyarországi románok
megkísérelték, hogy jogaikat érvényesíthe-
sék és keresték a kibékülést a magyar nem-
zettel. Olyan békét akartak, amely évitze-

dekre tartósan biztosíthatta volna a két nem-
zet barátságos együttélését.

A volt osztrák-magyar monarchia terü-
letén lakó összes románok vezetői helhatároz-
ták, hogy tanácskozássra ilnek össze Bécsben
és ezt a tanácskozást 1915 június 8-ára tűz-
ték ki. Érintkezést kerestek Németország de-
mokratikus gondolkodásu politikai vezetőivel
és Erzbergerrel, a német kormány mostani
tagjával megállapodtak abban, hogy ő fog el-
nökölni ezen a tanácskozáson és a maga rész-
éről Vilmos császárnál is mindent el fog kö-
vetni, hogy a románok kívánsága teljesüljön.
A bécsi tanácskozáson résztvett Goldis László
is, aki postyéní kuráját szakította félbe, hogy
Bécsbe utazhassék. A tanácskozások eredmé-
nyeként elhatározták, hogy memorandumot
intéznek Ferenc Józsefhez és megkérik arra,
hogy az osztrák-magyar monarchia területén
lakó összes románoknak adja meg az önkör-
mányzati jogot. Ezzel szemben kötelezettsé-
get vállaltak arra, hogy a románság vezetői
valamennyien átmennek Romániába és ke-
resztülviszik úgy az uralkodónál, mint a ve-
zető román katonai körökben, hogy Románia
katonailag a központi hatalmak mellé álljon.

Romániát ugyanis — mondotta a me-
morandum, — amely gazdaságilag és más
tekintetekben is a központi hatalmakra van
utalva, nem választja el tőlünk semmi más,
csak az, hogy a magyarországi románság
időig elnyomatásban élt. A memorandumot
elkészítették, de mielőtt átnyújtották volna a
királynak, bemutatták előbb véleményezés vé-
geit a nébet és az osztrák-magyar hadsereg
akkori vezérkari főnökeinek, Falkenhaynnak
és Conradnak. A vezérkari főnökök napokig
maguknál tartották a memorandumot s végül
aláírták azzal, hogy a románok kívánsága fel-
tétlenül teljesítendő, mert a központi hatalmak
háborújára messze kiható jelentősége van. A
memorandumot ezután egy háromtagu kül-
döttség átnyújtotta Ferenc Józsefnek.

A király egy hét múlva értesítette Erz-
bergert, hogy a maga részéről teljes mérték-
ben hozzájárul a románok kívánságához.

A románok már azt hitték, hogy rövid
idő múlva teljesül a kívánságuk, megkapják az
autonómiát s ezzel a megoldással akkor na-
gyon meg lettek volna elégedve. Időközben
azonban váratlan esemény történt. Tisza Ist-
ván, akit az összes tárgyalásokból kinyagtak,
Bécsben értesült a bekövetkezendő események
ről. Azonnal felment a királyhoz és felvilágo-
sította arról, hogy Magyarországon borzasztó
„kínos hatást gyakorolna a románság kéré-
sének teljesítése”, ami elb-utóbb az osztrák-
magyar monarchia szétदारabolásához vezetne
Ferenc József azonban Tisza érveivel szemben
is ragaszkodott elhatározásához.

Tisza ekkor elutazott Vilmos császárhoz
a német főhadiszállásra. Akkor terjedt el az
egész világon az a hír, hogy Tisza óriási fon-
tosságú kérdésben tanácskozik a német csá-
szárral, Vilmos ekkor Tisza kifejtette, hogy
Magyarországon a magyarság körében forrad-
alom ütne ki, ha a románok megkapnák az
autonómiát. A magyar katonák letemék a
fegyvert és Németország is elvesztené a há-
borut. Kérve-kérte a császárt, járjon el Fe-
renc Józsefnél, hogy a románok memorandu-
mát utasítsa el. Tisza érvelése meggyőzte a
német császárt, aki nemsokára el is utazott
Ferenc Józsefhez és két nap múlva a király
visszavonta a románoknak tett ígérését.

Ezutánagítáció indult meg a központi ha-
talmak ellen a románok körében. Az agitáció-
nak nem lehetett gátat vetni és 1916-ban be-
következett Románia támadása Magyaror-
szág ellen.

— Nyugdíjba küldik a tiszteket. Budapesti
tudósítónk jelenti: A hadügyminiszterium el-
rendelte, hogy mindazokat a tiszteket, akiket
az eddig érvényben volt szabályok értelmé-
ben csak felülvizsgálat után lehetett nyugal-
mazni, ezentul saját kérelmükre előző felü-
vizsgálat nélkül is nyugálományba lehet he-
lyezni. A hadügyminiszterium fel fogja szó-
lítani mindazokat a tnyleges tiszteket, akik
vagyonnal birnak, vagy a polgári életben

való elhelyezkedésük biztosítva van, kérjék
mielőbb nyugdíjazásukat. A hadügyminiszte-
rium közli most, hogy az erre vonatkozó
rendelet a Rendeleti Közlöny legközelebbi
számában megjelenik és hogy a nyugálomba
lépési kérvényeket örnagytól felfelé a hadü-
gyminiszterium II. a), örnagytól lefelé pedig a
hadügyminiszterium II. b) osztályába kell be-
kldeni. Természetes, hogy ilyenformán
egyelőre tartalékos tiszték ténylegesítéséről
sem lehet szó. Ilyen kérelmeket nem vesz-
nek figyelembe.

Katonák és detektívek harca

Egy detektív agyonlőtt két garázdálkodót

Budapest, december 27.

Varga László detektívfelügyelőt a ke-
leti pályaudvar indulási oldalán egy katona
megtámadta. A detektívfelügyelő igazolásra
szólította föl a katonát, aki azonban ráve-
tette magát a detektívfelügyelőre és dulakodni
kezdett vele. Közben tíz másik katona jött oda
t rsának segítségére. Ezek szintén Varga
László ellen fordultak és ültgelni kezdtek.

Véletlenül épen arra ment Puskás Sár-
dor detektívfelügyelő, aki meglátva társána
szorongatott helyzetét, segítségére sietett
igyekezett őt a katonák kezei közül kiszaba-
dítani. Ezért a Varga körül tolongó katoná-
közé ment és a leghangosabb és legényege-
többen viselkedő katonát megragadta. — Ez-
erre kirántotta a bajonetjét és Puskás felé
szurt. A detektív azonban észrevette a vesze-
delmes mozdulatot, hirtelen előrántotta a re-
volverét és mielőtt a katona bajonetje elérte
volna, lőtt. A golyó a verekedő katona fejébe
hatolt s azonnal megölte.

Erre egy másik katona ugrott elő szintén
kivont bajonetttel és ez is Puskásba akarta
dölni a szuronyát. A detektívfelügyelő újból
revolverét használta és a gyilkos szándéku
katonát lelötte. Ekkor rendőrség érkezett a
helyszínére és kiszabadította a két detektív-
felügyelőt veszélyes helyzetéből.

A nyomban megindított nyomozás meg-
állapította, hogy a föbelőtt katona Nagy Já-
nos, a rendőrség előtt jól ismert, rovott multu
betörő, akit a betörővilágban Lovász Jancsi-
nak hívtak.

Miért maradt annyi fogoly katonánk Oroszországban?

A régi rendszer embereinek
bűnös könnyelműsége

A régi rendszer büneinek herbáriumát
kezelendők a néhai közös külügyminiszter
és a megboldogult Arce Oberkorn Vil-
még megmaradt titkos dossziéi. Az szdet
kényuralom legvadabb töbzódásai ke a n ő
titkos iratokból napienyre, bár a legk-igjtéti
több anyagot óvatos szakemberek m színhá.
forradalom kitörésének napjaiban elti. y dél.
Homályba burkolt probléma volt ede e C)
hogy mi módon magyarázható az a re,
hogy Oroszországban rekedt foglyainknak
egész légiói, holott a bresztlitovszki béke után
minden előfeltétel meg volt arra, hogy sze-
renesen foglyaink hazakerüljenek.

Az akkori hivatalos helyek minden kése-
delmet az oroszországi káoszra háritottak s
a dolgot úgy állították be, mintha az oroszor-
szági állapotok tennék lehetetlenné, hogy fog-
lyaink hazakerüljenek.

Mint a most felédezett különböző A. O.
K. reserva irataiból kitétnik, a foglyok kálvá-

ORÁNY
KONOVIZK
D-UTCA

A magyar
magyar re-
gvó, hatal-
a magyar-
eddig még
került. —
tpunkt alatt
oldalatti tűz
mi vissza
it! Am ve-

ett
il

m létesítése

I. amennyi-
artományok
odik össze.
sül, ameny-
gyes terüle-
kell áten-
kosságu te-

ryk azt is
igyminis-
gyta, hogy
za és meg-

ájának meghosszabbítása szándékosan történt „politikai okokból.” Az A. O. K. ugyanis minden befolyását latvetette, különösen a külügyi kormányzatnál, hogy a foglyok hazatérhetése meglassítsák s a kérelemnek az szolgálja alapul, hogy a vasúti forgalom teherbírása újabb igénybevételt nem képes elviselni.

Ez alatt az ürügy alatt az A. O. K. foglyaink hazatérése ellen küzdött, de foglyainkat tulajdonképpen azért hagyta Szibériában senyvedni, mert félt az orradalom és a bolsevizmus berhurcolásától.

A bresztliovszki béke létrejötte után az A. O. K. még mindig a késedelmes kopenhágai kerülő utat választotta az oroszokkal való érintkezés céljából, dacára annak, hogy az egyenes és közvetlen érintkezésnek komoly akadály nem állott útjában. Míg Németország a tárgyalásokat a leggyorsabban és közvetlenül folytatta, addig az A. O. K. rendelkezése úgy a közös hadügyminiszterium, mint a közös külügyminiszterium, dilettáns arisztokrata hölgyek és urak alkalmi kiutazatásaival késleltette a rettegett „bolsevikiek” hazatérése.

Kötelező a román pénz Déván

Mit parancsol egy román főhadnagy?

Déva, december 27.
A megszálló román csapatok parancsnoka a következő rendeletet adta ki:

Tudomására hozom Déva város lakosainak, hogy 1918. évi december 1-15-én Déva város katonai parancsnokságát átvette.

1. Felhívom a polgárságot, hogy mindenki tartózkodjék rendellenességek és fosztogatások elkövetésétől, mert amilyen jó és igazságos elbánásban fogom részesíteni azokat, akik békésen viselkednek, éppoly kíméletlen szigorral fogom eljárni a rendszavarókkal szemben. 2. Fölszólítom a lakosságot, hogy huszonnégy órán belül a még birtokában levő mindenmennyiségű fegyvert és hadianyagot a román nemzeti gárda parancsnokságának beszoigáltassa, mert ellenesethet azon személyeket, akiknél fenti határidőn túli fegyvereket és hadianyagot találunk, szigorúan meg fogom büntetni. 3. Mindennemű kártya- és szerencsejátékot a leghatározottabban betiltok. Azok ellen, akik ezen rendelkezést áthágják, valamint azon nyilvános helyek tulajdonosai ellen, akiknél a játékosok tetten éretnek — a legszigorúbb rendszabályokat fogom alkalmazni. 4. Szeszkes italok árúsítása jelen rendelet keltétől számított 7 napon áth armifele italmérésben tilva van. 5. Kávéházak záróráját esti 8 órára állapítom meg. 6. Esti fél tízenegy óra után az utcán tartózkodni tilos. Azon személyeket, akiket ezen idő után az utcán megtalálnak — a katonai őriáratok letartóztatják. 7. Mindennemű betelt a leghatározottabban betiltok. 8. Minden megjelenő hírlapok és hirdetésmegnyomatás előtt cenzurás végett bemutatni a nyomtatványadók nem vehetnek el semmilyen hírlapot vagy hirdetésményt, mielőtt a helybeli román nemzeti tanács engedélyét nem kapják. 9. A rendőrség a parancsnokság rendelkezése és perencsa alatt áll. 10. Az összes vendéglők és éttermek záróráját esti fél kilenc óra, a Fehér Kereszt, Központi és Nemzeti Kaszinó zárórája esti 10 óra. 11. A román általános bank — Banca Generale Romana — által kibocsájtott pénzjegyeknek ugyanazon árfolyama van, mint a régi román pénzjegyeknek. Déva, 1918. december hó 20-án. Déva város román katonai parancsnoka: *Michail J. Dumitrescu, főhadnagy.*

Londonban megtartják a nemzetközi szociálista gyűlést

Wilson megrövidíti európai tartózkodását

Bern, december 27. Párisi politikai körökből eredő hírek szerint Wilson elnök európai tartózkodásának idejét meg akarja rövidíteni. Azt beszélik, hogy programjának harmadrészevel is megelégszik s így az előirányzott időnek egyharmadát fogja Európában tölteni. *Wilsonnak a végleges béketárgyalásokon való részvételé már is kétséges.*

Összehívják az Internacionalet

Bern, december 27. A *Populaire* írja: Henderson Huysmaunal és Van Kol-tal egyetértően január 6-ra hívta össze az Internacionalet Londonba. A franciaországi szociálista párt végrehajtó bizottsága — a Petit Parisiene szerint — a meghívást elfogadta.

Még nincs megállapítva a békekonzferencia ideje

Gené, december 27. A „Secolo” jelenti Párisból: A békekonzferencia összeülését a határnapját még mindig nem állapították meg. Ennek legfőbb oka az angol belpolitika. Lloyd George a választások eredményétől és a gyarmatokkal való megegyezéstől teszi függővé a békekonzferencia egybeülését, mert mindkét tényező nagyban befolyásolja Anglia követendő politikáját. — A lyoni „Republicaire” újság jelenti, hogy a semleges államok még eddig nem fejezték ki azon szándékukat, hogy részt akarnak venni a békekonzferencián. — Egyébként az entente úgy határozott, hogy minden ilyen kívánságot elutasít.

Lloyd George engedékeny

London, december 27. Lloyd George miniszterelnök a hadikárpótlás kérdésben eddig elfoglalt merev álláspontjából utabban engedelmessé vált. Legutóbb kijelentette, hogy nem szabad a tekintetben túlságosan sokat várni, mert Németország teljesítőképességeinek is megvannak a maga határai. Németország — mondotta Lloyd George, kölesön alakjában fizet.

Az entente a bolsevizizmus ellen

Páris, december 27. A kamara külügyi bizottságának ülésén Pichon külügyminiszter bejelentette azokat az intézkedéseket, amelyekkel a bolsevizizmus ellen harcoló orosz helyi hatóságok támogatására tett és kijelentette, hogy a szövetségesek egyetlen szándéka, hogy véget vessenek az orosz bolsevizizmusnak.

Olaszország forradalom előtt

Róma, december 27. Mértékadó helyeken tudják, hogy Olaszországban senki sincs megelégedve a belpolitikai helyzettel és külsőben is az olasz forradalom.

A berlini utcai harcok áldozatai

Berlin, december 27. A véres utcai harcokban a gáradesapatoknak 50 halottjuk volt, míg a matrózok közül 6, a rendőrség emberei közül 5 ember esett el.

Forrongás Németországban

Berlin, december 27. Nemcsak Berlinben, hanem másuttal is rosszul a közbiztonság és a közrend, hanem a birodalom más részeiben is. A Ruhr vidéken is hasonló erőszakosságok történtek,

mint Berlinben és a kormány nem tudta azokat megakadályozni.

Angol bizottság Bécsben

Bécs, december 27. Ma angol katonai bizottság érkezett ide.

Paderewsky a lengyel köztársaság elnöke

Berlin, december 27. Posenből jelentik: Paderewsky, a világhírű zongoraművész Kopenhágából Danzigba utazott. Hír szerint ott a lengyel köztársaság elnökévé kiáltják ki.

Posen, december 27. Paderewsky tegnap Varsóba érkezett.

Új török kormány

Nagyszécheny, december 27. A Dacia Távirati Ügynökség jelenti: Konstantinápolyi távirat szerint új török kormány alakult Eddin pasa miniszterelnöksége alatt. Az entente főparancsnoksága ellenőrző bizottságot rendelt ki a török kormány mellé.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 29-én, tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután 2 órakor kántát magyaráz Konrád Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Nánay Béla segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Szele György lelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Nemes István segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor Molnár Ferenc segédlelkész; a homokkeri imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János választmányi lelkész.

— **A debreceni Katonatanács ülése.** A helybeli Katonatanács ma délután 4 órakor tartotta első rendes ülését a városháza tanácstermében. Elnökévé egyhangulag Zoltán József 16. huszárezredbeli százados, helyettes elnökévé Takács Géza 39. gyalogezredbeli közt. katonát, jegyzőjévé Illés István 39. gy. ezredbeli főhadnagyot választotta meg. A Katonatanács a helyőrség összes csapattestjeinek legénységéből és tisztjeiből demokratikus alapon alakult meg, tagjai mindannyian bajtársaik bizalmát bírják; a Katonatanács célja és feladata a helybeli katonaság bajainak megvitatása és orvoslása, jogos kívánalmainak megvalósítása, de egyben a legjobb fenntartó hatalom is. A Katonatanács tagjai a zubbonyon viselendő jelvényvel (vörös szalagon „Katonatanács tagja” felírás) és névre kiállított igazolvánnyal láttatnak el. Joguk és kötelességük a közrend fenntartása, rakoncátlanok, lövöldöző egyének megékezése, esetleg letartóztatása. Kérem a nagyközönséget, hogy a Katonatanács minden tagját eme munkájában saját érdekében minden erejével támogassa. A Katonatanács ülésén csak a Katonatanács tagjai jelenhetnek meg, az ott hozott határozatokról azonban minden alkalommal tájékoztatja a nagyközönséget a sajtó útján. Illés István főhadnagy, a Katonatanács sajtóbizottságának elnöke.

— **A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete** e hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor Verbőczy-utca 2. szám alatti hivatalos helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezuttal is meghívja a Háztulajdonosok egyesülete.

— **Bárczy**
dott. Budapest
István főpolgá
nyugdíjaztatás
az új kormány
teti s ezt akar

— **Presbi**
mátus egyház
— délután 3
ben presbíter
nyole tárgya

— **Pótre**
röl. A belügy
tet adott ki az
netről. Minth
néhány pontj
ter most pótr
gatási hatóság
rázza a rende
rendelet mind
formában Kin
nap zárva kel
tet, amely ip
előállításával
teljes munkas
lők, cukrászd
helyiségek. A
zöldségfélék
lalkozó üzlete
10-ig, míg a
reggel 7-től d
Ugyancsak 10
azon keresked
alább 75 száz
nek. Külön ha
a borhelyiüz
zárva tartand
általános zár
maradhatnak
rendelkezések
munkaszünet

— **A nem**
voltása. Bajá
(szerb és fran
radalom óta
a közönség g
nyeket eltáv

— **Adom**
halálozása al
vák segítéze
men — a kö
hozzám: Haj
vénytakarék
Jánosé 100.
hály 60, Rajk
és Fejér János
Kornél 25. o
Ódön 20, Rév
korona: Debr
Endre 50, M
pestről: Bata
ról: Molnár
Imre 75 kor.:
nie 50 kor.: I
30 kor.: Nyi
20 kor. Egy
szívű adakoz
árvák nevébe
Gyöző, hajdu

— **A ker**
gántisztvisel
Magyarazato
az Omke tit
kor 20 fill. K
dalmi és ny
kereskedésél

— **Szab**
területen. Pé
nokság rend
és vendéglől
van engedve
lön étkezés

— **Bárczy István főpolgármester lemondott.** Budapesti tudósítónk jelenti: Bárczy István főpolgármester lemondott és kérte a nyugdíjaztatását. Lemondásának oka, hogy az új kormányrendelet az ő állását megszünteti s ezt akarja ő megelőzni.

— **Presbiteri gyűlés.** A debreceni református egyház e hó 28-ik napján — szombaton — délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart, melynek tizen-nyolc tárgya van.

— **Pótrendelet az általános munkaszünetéről.** A belügyminiszter tudvalevőleg rendeletet adott ki az általános vasárnapi munkaszünetéről. Minthogy egyes hatóságok a rendelet némely pontját tévesen értelmezték, a miniszter most pótrendeletet kiadott le a közigazgatási hatóságokhoz, részletesen megmagyarázza a rendelet mikénti értelmezését. A pótrendelet mindenekelőtt a leghatározottabb formában kimondja, hogy vasárnap egész nap zárva kell tartani mindennemű oly üzletet, amely ipari cikkek árusításával, vagy előállításával foglalkozik. Kivételt képez a teljes munkaszünet alól a kávéházak, vendéglők, cukrászdák és kifőzési engedéllyel bíró helyiségek. A kenyér, sütemény, tej, főzelék, zöldségfélék és élővirág elárúsításával foglalkozó üzletek csupán reggel 7 órától délelőtt 10-ig, míg a dohánytözsdék, hírlapárudák reggel 7-től délelőtt 9-ig tarthatók nyitva. — Ugyancsak 10 óráig lehet nyitva tartani mindazon kereskedéseket, amelyeknek áru legálább 75 százalék erejéig élelmiszelet képeznek. Külön hangsúlyozza a pótrendelet, hogy a borbélyüzletek vasárnap szintén egész nap zárva tartandók, azonban szombat este az általános záróránál egy órával hosszabb ideig maradhatnak nyitva. Általánosságban ezek a rendelkezések irányadók az ünnepnapok munkaszünetére vonatkozólag is.

— **A nemzeti lobogók és jelvények eltávolítása.** Bajáról írják: A megszálló csapatok (szerb és francia) rendelkezésére a még a forradalom óta kifüggesztve volt lobogókat és a közönség gomblyukából a nemzeti jelvényeket eltávolították.

— **Adományok.** Dr. Dömötör József elhalálozása alkalmából a hajdudorogi hadiárvák segélyezésére — koszorúmegváltás címen — a következő adományok folytak be hozzá: Hajdudorogról: a Hajdudorogi Részenyitakárékpénztár 200, özv. Kömmerling Jánosné 100, Farkas Győző 100, Révész Mihály 60, Rajk Imre 50, özv. Fejér Györgyné és Fejér János 50, özv. Farkas Pálné 40, Oláh Kornél 25, özv. Farkas Gizáné 20, Szontágh Ödön 20, Révész György 20, Hercz Jakab 20 korona; Debrecenből: Kiss Sándor 100, Orosz Endre 50, Mócz-testvérek 30 korona; Budapestről: Bata József 150 korona; Pétervásiaról: Molnár István 75 kor.; Kálból: Molnár Imre 75 kor.; Esztergomból: dr. Molnár Sulyinc 50 kor.;; Püspökladányból: Balogh Sándor 30 kor.; Nyíregyházáról: Flegmann Bertalan 20 kor. Együtt 1285 kor. Fogadják a nemes szívi adakozók a hajdudorogi szegény hadiárvák nevében hálás köszönetemet. Farkas Győző, hajdudorogi főjegyző.

— **A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők felmondása és végkielégítése.** Magyarázatos kiadás. Irta: dr. György Ernő, az Onke titkára. Ára 10% felárral együtt 2 kor 20 fill. Kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

— **Szabad sörözni a szerb megszállási területen.** Pécsről jelentik: A szerb parancsnokság rendelkezése folytán a kávéházakban és vendéglőkben a mai naptól kezdve megvan engedve a sör kiszolgáltatása minden külön étkezés nélkül, míg a borra nézve tovább

is fennáll a kiadott korlátozó rendelet. Ennek kapcsán a rendőrfőkapitányság figyelmezteti a kávézókat és vendéglőket, hogy annak által ki ne szolgáltatassanak, akin az ittasság legkisebb jele észlelhető, mert a rendőrség kérlelhetetlen szigorúsággal fog eljárni.

— **Nagy ékszerlopás a debreceni vonaton.** A székesfővárosi államrendőrség ma táviratban értesítette a debreceni rendőrséget, hogy a Debrecenből Budapestre menő személyvonat egyik kocsjából ismeretlen tettes e hó 21-én egy barna koffert lopott el. A koffér özvegy Mann Józsefné budapesti lakos tulajdonát képezte és ötvenezer korona értékű ékszeri tartalmazzott, különböző fülbevalókat, gyűrűket és más dísz tárgyakat. A lopással egy ismeretlen bőrkabátos férfit gyanúsítanak, aki az utazás közben igen gyanúsán viselkedett. Valószínű, hogy ő követte el a lopást. A debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

— **Az egyesült köztársasági és függetlenségi párt** intéző bizottsága és elnöki tanácsa ma, szombaton este 6 órakor a függetlenségi körben együttes ülést tart. Felkéri a köztársasági párt elnöksége ezúton az elnöki tanács tagjait, hogy a régi párthelyiségben teljes számban jelenjenek meg, ahonnan együttesen vonulnak át az ülésre. A függetlenségi párt intéző bizottságának tagjait szintén felkéri az elnökség a föltétlen megjelenésre.

— **Birkózó-sport.** Élénk birkózó élet uralkodik a D. T. E. jelenleg főreáliskolai tornatermében. Az egyesület régi birkózó gárdája mellé sorakozott óriási ifjú gárda, kik Rothmann, Spiró, Györy és Paulovits vezetés alatt szorgalmasan készülnek a január havában tartandó legközelebbi házi birkózó versenyre. A tréning minden szerdán és szombaton este 5 órától 9 óráig tartatik, ugy, hogy módot ad mindenféle foglalkozásu egyéneknek, kik e sportággal foglalkozni óhajtának, hogy erejüket és ügyességüket fejlesszék. A tréninget bárki megtekintheti.

— **Nagy vasúti szerencsétlenség.** Cilliből táviratozzák: A Déli Vasut cillii pályaudvarán nagy vasúti szerencsétlenség történt. Amikor a Laibachból Bécsbe közlekedő személyvonat berobogott az állomásra, egy esomó ember a vágányokon állott és nem vette észre a vonat közeledését. A mozdony keresztülgázolt rajtuk. Sok halottja és sebesültje van a szerencsétlenségnek.

— **Debrecen város közgyűlése.** Handler Gyula kormánybiztos-főispán hozzájárulása folytán e hó 30-ára hívták össze Debrecen város törvényhatósági bizottságát, melynek közgyűlése elé ismét nagy tárgysorozat kerül. A jog- és pénzügyi bizottság holnap, szombaton délután tart ülést, amelyen több, a 30-iki közgyűlés elé kerülő ügyet fognak tárgyalni. Ezek között szerepel a rendőrlétszámának 500-ra való fölemelése, aminek gondolatával egyszer már a bizottság foglalkozott és amely akkor általános helyesléssel találkozott. A tárgysorozaton szerepel még a munkaközvetítő, népjóléti és lakáshivatal szervezetének ügye; a 39. gyalogezred kérelme az ezred további meghagyása iránt; a közhasznú munkáskertek kérése segélynek további meghagyása iránt; az 1918. évi tűzifa-kompetencia és a tisztviselők 1919. évi tűzifa-illetményeinek a termelési választékok arányában megállapítása; a közfelnevelési bizottság előterjesztése a város közönségének közfogyasztására a közbiztonsági hűtőben elhelyezett, a bentesek tulajdonát képező szalonakészlet értékének biztosítása tárgyában; Kolozsvár város közönségének átirata a liszt- és zsiradagok fölemelése, valamint a finomliszt és főzölliszt közötti indokolatlanul túlnagy arkülönbséget megszüntetése iránt a népköztársaság kormányához intézett felterjesztésének hasonló szellemű felirattal támogatása iránt. Ma délelőtt egyébként Handler Gyula kormánybiztos-főis-

pán elnöklete alatt teljes tanácsülés volt, a melyen a közgyűlés elé kerülő összes ügyeket letárgyalták.

— **Titokzatos kézigránatok.** A debreceni vasúti állomás személyzete tegnap az egyik vágányon egy kézigránatokkal telt vasúti kocsit fedezett föl. Jelentést tettek a katonai parancsnokságnak, amely katonákat küldött ki és ezek megtették az intézkedéseket, hogy baj ne történhessék. Megindult a nyomozás, hogy a kézigránatok honnan kerültek a debreceni állomásra, de ezt eddig megállapítani nem sikerült.

— **Halálozás.** Özvegy Axmann Gyuláné Friedl Mária tegnap éjszaka hosszas betegeskedés után meghalt. A haláleset széles körben keltett mély és igaz részvétet. — Az elhunytban Boruss Mihály kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó anyósát gyászolja. Az elhalt örösszony temetése 29-én délelőtt 11 órakor lesz.

— **Füffeszvési nantár 1919-re** kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyv és papírkereskedésében Debrecen, Piac-utca 34.

— **A leszerelt kereskedők, utazók és ügy-nökök egyesülése** vasárnap, 29-én, délelőtt fél 10 órakor a Royal külön termében közgyűlést tart, melyre a tagok ezúton hivatnak meg. Az elnökség.

— **Dr. Szentes Zsigmond gyermekorvos** leszerelt, orvosi működését megkezdte. Rendel lakásán (Péterfia-u. 42. sz., I. em.) d. e. 8-10-ig, d. u. 2-4-ig. Telefon 14-40.

— **Lefoglalták Habsburg Frigyes egyik horvátországi birtokát.** Kaposvárról jelentik: A zágrábi kormány Frigyes főherceg települési szép birtokát Sziszek mellett lefoglalta és azt nemzeti birtoknak jelentette ki. A kormány ezen birtokon mint földműves iskolákat fog létesíteni.

— **Néviügyleket** gyorsan és izlésesen készít Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdája, Piac-u. 34.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZOMBAT: Délután: **Tul a nagy Krivánon,** operett. — Este: **Kóristalány,** C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: **Aranyember,** dráma. — Este: **Kóristalány,** operett.

Vigszínház

SZOMBAT: Délután: **Az asszony és a bábu,** szímmű. Este: **Jogot a nőknek!** énekes vígjáték. Bemutató.
VASÁRNAP: Délután: **Márványmenyasszony,** operett. Este: **Jogot a nőknek!**

— **A színházi iroda hírei.** Az asszony és a bábu szímmű, amely a szezonban kiváló nagy sikert aratott, ma kerül színre a Vigszínházban délután fél négy órai kezdett mérsékelt helyárrakkal. — **Jogot a nőknek!** Ez a címe annak a pompás vígjátéknak, amelyet ma este mutat be a Vigszínház. — **Ma a Csokonai-színházban** délután Tul a nagy Krivánon operett és este C) bérletben a Kóristalány operett kerül színre. — **Vasárnapi előadások.** Vasárnap a Csokonai-színházban délután az Aranyember dráma, este a Kóristalány, operett, — a Vigszínházban Márványmenyasszony operett és este jogot a nőknek, vígjáték kerül színre.

— **Zilahy Gyula és Batizfalvy Elza szilveszteri művészestélye.** Kivételes, finnpei eseménynek ígérkezik a Zilahy Gyula szilveszteri művészestélye a Bika dísztermében. A ragyogó kedélyű Zsűl Batizfalvy Elzát,

AG

LOBÁNY
KRONOVITZ
AC-UTCA

i. A magyar magyar re-ugvó, hatal-i a magyar- eddig még a került. — alpunk alatt földalatti tűz mi vissza át! Am ve-

oooo

zett
il

m létesítése

il, amennyi- artományok odik össze. sül, amenny- gyes terüle- t kell átén- kosságu te-

nyk azt is ügyminisz- gyta, hogy za és meg-

ezt a nagyszerű fővárosi szubrettet hozza magával, aki a pompás műsort énekszámokkal s egy rendkívül hangulatos mulatójelenettel élénkíti. A Zilahy művészt iránt páratlanul nagy az érdeklődés, hiszen Zilahy nagy művészete igazán ritka élvezetet jelent. Jegyek előre válthatók a Színházi Figaró szalonjában (a ref. egyház bérpalotája). Páholy 50 kor., ülőhely 10, 8 és 6 kor., erkélyülés 3 kor., állóhely 2 kor. és a vígalmi adó. Műsor után féltíz órákor kezdődik a szezon egyetlen nagyszabású tánccmulatsága éjfél egy óráig Kiss Béla zenekarával, melyre személy-jegy 5 kor., páholy 25 kor. A jegyek iránt máris igen nagy a kereslet.

Szilveszter-est a Vigszínházban. A legszebb és legjobb Szilveszter-esti szórakozást nyújtja a közönségnek a Vigszínház Szilveszter-estéje. Nagyszabású és grandiozus műsor keretében énekkel, táncokkal, kuplékkal, tréfákkal és vidám apróságokkal a színtársulat összes elsőrendű erői lépnek fel. — Honthy Hanna, Görög Olga, Seregh Marcsa, Zöldhelyi Anna, Verő Márta, Borosnyai Kató, Daka Anna, Szánthó Gáspár, Káldor Dezső, Székely Gyula, Várnai László, Remete Géza, Szabó Gyula, Varga Simon és Párkányi mind mind gazdag és változatos számokkal készülnek a rendkívüli értékes estére. Színre kerül ezenkívül: A betörő, bohózat; Bűvös szék, bohózat; Egy operaelőadás, paródia. Előadók: Várnai László és Záró Gizi. A színház körfolyosóján sítahangverseny cigányzenével, konfettisatával, szépségversennyel. — Lesz ezenkívül számos tréfás meglepetés. — Pont tizenkét órákor újévi köszöntő. Szóval a legfényesebb szórakozásra van kilátás, a mely emlékezetes estélye lesz a debreceni közönségnek. Jegyek a mai naptól kezdve előre válthatók. Előjegyzést a pénztár nem fogad el. A délutáni előadás teljes Szilveszteri műsorról, rendező helyárral, 5 órákor, az esti előadás 9 órákor kezdődik.

Aphrodite, filmregény 6 felvonásban az Urániában; a főszerepeket Góth Annie és Kornay Richárd játsszák.

Bródy Sándor drámája: „A kételkü aszszony” öt felvonásban az Apollóban.

Nagy Szilveszter-esték a mozgósínházakban.

Újévi képeslapok

nagy választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor

Irodalmi és Nyomdai R.-társaság
papírkereskedésében

Piac-utca 34. szám.
Póposta mellett.

Felhívás szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garáncolt fuozeramentes **NOVA** félé hazai Magaste mo gyökerekes szőlőcsoportú eladási kedvezményes áron készlet kettőmillió. Mindenütt telepíthető. Jó siker várható. Nagyban telepítésekre, elbányagólt, kipusztult régi szőlők újja telepítésére, valamint hiányok pótlására ajánlatos. **NOVA**-féle fehér és külön vörösbort termő fajokban kaphatók. Ára igen szép, erős gyökerezett, szavatóit első osztályú minőségben ezer db-ként **K 300**—, Tavasszal kitasra, a rendeltetést követő őszig előzetes beküldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvetés. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletét. Ki most rendel, az a tavasszal idejekorán fog állíthatni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakóhely, utolsó posta, megye és rendeltetési vasutállomás pontos felülíntésével a penztulvány szejvényén is megtehető, vagy ajánlat levél által keretik beküldeni. oo oo Cím:

NOVA szőlőcsoportú és szőlőoltványtelep kezelősége
ARAD, SZABADSÁG-TÉR 10. SZ.

PESTI HIRLAP
NAPTARA
1919

MEGJELENT A
PESTI HIRLAP
344 OLDALAS
JUBILARIS NAPTARA
MINDENKI INGYEN KAPJA
MEGAKI 1/4 ÉVRE EGYSZER
RE VAGY HAVONKINT EGY FOLY
TÁBAN ELŐFIZET

KÖNYVUJDONSÁGOK:

Wilde Oszkár
A SZÉPSÉG FILOZÓFIÁJA
K 9—

Borendy Katalin
AMIG EGY LEANY 18 ÉVES
LETT
K 9—

Flaubert Gustavo
SZENT ANTAL MEGKISÉR-
TETÉSE
K 10—

Pillsy Lajos
DEKROA VIKTOR CSUDÁLA-
TOS ÉLETE
K 14—

Lázár István
A PAPAGÁLY
K 14—

D'Annunzio
TALÁN IGEN, TALÁN NEM

:: Új kiadásokban megjelent ::

Tolstoj
A KREUTZER SZONÁTA
K 3-50

Eise Jerusalem
A SZENT SKARABEUSZ
K 14—

10% felár

kaphatók:

HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében
PIAC-UTCA 34.

Arccrémek,

Ponderek, illatszerek kímérve, fogcrémek, szájvizek, arcfestékek, szepítővizek a legolcsóbban beszerezhetők
Gröss Nagy Ferenc gyógyszerésznél, „Aranyegyszarv” gyógyszerár (színház mellett)

Eladó
Varga-kert, Keleti-sar 7. sz. alatt, a Salétromos kaszárnya mellett lévő körükerített 1 hold telek, amelyen 60 méter hosszú, 10 méter széles, nagy komény fadozókából épített pajta van. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nél.

Különféle cégtábla
és egy üvegajtó eladó
Darabos-utca 7. sz. alatt.

HETI ÉS NAPI ELŐJEGYZÉSI NAPTÁRAK
KELÉSES KIVITTELEKES
OLVASMÁNYOS ÉS TÁRCANAPTÁROK
nagy választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyv- és papírkereskedésében
PIAC-UTCA 34.

Apró hirdetések.

Aranyat-azlatót, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (szálogédműveket) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Színész
előkelő gazdag urleánnyal vagy özvegyvel házasság céljából megismerkedne. Fényképes választ „Előkelő” jellegűre kiadóra kérek.

Piala
leány ajánlkozik varrodába Cim Késes-u. 5.

Singer
rarrógépeket legjobban javít Kezler A. művevész, Széchenyi-utca 1.

Eladó
előnyös fizetési feltételek mellett a

Sámsóni-ut mentén Garab telepen, a várműház mellett, Kondor-utca 8. sz. ház, mely magában foglalja a szoba, 2 konyha, kamra, pincse és egyéb melléképítményekkel ellátott konyha és tehénistálló, kertés és aprómarha istálló, garázs stb. Az egész telek drótkörrel van körükerített, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nél, Kossuth-u. 17.

Akinok
törött aranya, szétlőtt ékszeze, vagy záloglevél van eladó, hívja meg Krámer, Arany Béké-békház 9.

Petroleum-
legyőlt előjegyzés végett
hozza

Waisz festékhereskedés
Hatvan-utca 8. szám.

Lapkihordó

szeszonyokat jó fizetéssel felvesz a kiadóhivatal. :: ::